

Asia: VN/28596/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi kansalaisuuslain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Millaisia näkemyksiä teillä on selvitetyn henkilöllisyyden muutosten osalta?

-

Millaisia näkemyksiä teillä on kansallisen turvallisuuden osalta?

-

Millaisia näkemyksiä teillä on nuhteettomuusedellytyksen muutoksista?

-

Millaisia näkemyksiä teillä on toimeentuloedellytyksen muutoksista?

-

Millaisia näkemyksiä teillä on kansalaisuuden menettämisen muutoksista?

-

Millaisia näkemyksiä teillä on esitysluonnoksen vaikutuksista?

-

Tähän voitte kirjoittaa muita mahdollisia näkemyksiänne

Kuurojen Liitto ry haluaa nostaa omassa lausunnossaan pienen ryhmän erityisen aseman: kuurojen maahanmuuttajien on vaikeampi työllistyä kuin kuulevien maahanmuuttajien. Toimeentuloedellytys voi jäädä täyttymättä vain siksi, ettei ole saanut työhaastattelukutsua yrityksistä huolimatta tai ei ole saanut tulkkia työhaastatteluun. Kuuro maahanmuuttaja voi saada Kelasta viittomakielen tulkkauspalvelua vasta, kun hänellä on kotikunta (laki vammaisten henkilöiden tulkkauspalvelusta 133/2010); sitä ennen tulkkauksen järjestämisvastuu on epäselvä. Liian moni työntekijä vetoaa kuuron työnhakijan kohdalla (jopa silloin, kun hakija on Suomessa syntynyt) siihen, että kuulon

puute on työturvallisuusriski. Kuuroa maahanmuuttajaa ei saa rangaista, mikäli hän ei pysty työllistymään työnantajien ennakkoluulojen vuoksi.

Kuurojen Liitto ry haluaa muistuttaa, että meillä on maassamme vain yksi viittomakielistä kotoutumiskoulutusta järjestävä taho, Kuurojen Kansanopisto Helsingissä. Saamamme tiedon mukaan myös Kuurojen Kansanopistoon on kohdistumassa leikkauksia, jotka vaarantavat koko viittomakielisen kotoutumiskoulutuksen järjestämisen tulevaisuudessa. Kuurolle maahanmuuttajalle ei ole hyötyä perusmuotoisesta kotoutumiskoulutuksesta, sillä ensin täytyisi opiskella suomalaista viittomakieltä, jotta voi käyttää maamme viittomakielen tulkkia. Tulkit eivät koulutuksessaan opiskele järjestelmällisesti maailman eri viittomakieliä.

Lisäksi Kuurojen Liitto ry jo etupainotteisesti korostaa sitä, että myöhemmin luotava kansalaisuuskoetulee olla sellainen, että myös kuuro maahanmuuttaja pystyy sen suorittamaan, jotta kuurojen maahanmuuttajien ryhmää ei perusteetta syrjitä vamman ja kielen perusteella. Kuurolla maahanmuuttajalla on Suomeen tullessaan tuplasti työtä: hänen tulee oppia suomalaista viittomakieltä pystyäkseen käyttämään tulkkaukspalvelua mutta sen lisäksi hänen tulee riittävässä määrin oppia kirjoitettua suomen kieltä voidakseen toimia yhteiskunnassa ja esimerkiksi hakea niitä palveluja, joihin hän on oikeutettu sekä ymmärtää viranomaisten lähettämiä viestejä. Kansalaisuuskoetulee voida suorittaa viittoen niin, että käytössä on tulkki, joka kääntää viitotut vastaukset puhutulle suomelle viranomaisen läsnäollessa. Mikäli kaikille asetetaan vaatimus kirjallisen kokeen suorittamisesta poikkeuksetta, tulee kuurolle maahanmuuttajalle antaa lisäaikaa kirjoitetun suomen kielen riittävän vahvaan oppimiseen.

Rönneberg Marika
Kuurojen Liitto ry